BUZZ010

FACTSHEET RESULTATEN

STICHTING DE VERRE BERGEN

Basisschoolleerlingen maken tegenwoordig minder excursies, was de indruk van verschillende Rotterdamse organisaties. Jammer, want bij zo'n tripje steken kinderen van alles op over kunst, cultuur, natuur of sport. Zou dat komen omdat scholen onvoldoende financiële middelen hebben voor het vervoer? We hebben het in schooljaar 2013-2014 onderzocht door basisscholen vier maanden lang gratis busvervoer aan te bieden.

ONDERWIJS
THEMA

DOELGROEP
4 TOT 12 JAAR

EXCURSIE
DOEL

LOCATIE
ROTTERDAM

GRATIS BUS? MEER EXCURSIES

32.642 kinderen, 150 basisscholen, 81 verschillende bestemmingen. Dat zijn de concrete opbrengsten van Buzz010. De belangrijkste uitkomst: gratis busvervoer leidt tot meer excursies. Scholen konden aangeven hoeveel financiële knelpunten zij ervoeren. Het aantal financiële knelpunten had geen invloed op het gebruik van Buzz010.

De bus van Buzz010 is een kans voor scholen. Het aanbod blijkt de vraag te scheppen. Verder maakt het uit hoe enthousiast de docent, coördinator of (adjunct-) directeur over het project is. Los van Buzz010 spelen nog enkele andere factoren mee die maken of scholen eropuit gaan met hun leerlingen:

- hoeveelheid tijd die binnen het lesprogramma over is voor uitstapjes;
- de afstand van de school tot het openbaar vervoer;
- de leeftijd van de leerlingen, gecombineerd met de veiligheid, bij gebruik van het OV.

OPZET PROJECT EN ONDERZOEK

Buzz010 liep tijdens schooljaar 2013-2014, het onderzoek dat in deze factsheet wordt weergegeven liep van september tot en met december 2013. Via de website (www.buzz010.nl), een digitale flyer en een flyer per post werden alle Rotterdamse basisscholen vanaf april 2013 op de hoogte gebracht van het aanbod: gratis vervoer per touringcar voor een excursie naar keuze. Op de website vonden scholen ter inspiratie 49 voorbeeldexcursies, maar de bestemming was vrij.

Scholen die gebruikmaakten van de gratis busreis, vulden als tegenprestatie een uitgebreide vragenlijst in over hun school en excursiebeleid. Als ze voor een tweede of volgende keer een excursie boekten, kregen ze een andere, iets kortere vragenlijst gepresenteerd.

CONCRETE ONDERZOEKSRESULTATEN

SCHOLEN BEKEND MET BUZZ010
(van alle Rottterdamse basisscholen)

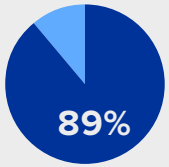

DEELNAME AANTAL BASISSCHOLEN BUZZ010
(70% van totaal aantal basisscholen)

150

4 EXCURSIES GEMIDDELD PER SCHOOL

692
TOTAAL AANTAL EXCURSIES

GEMIDDELD MET
2 KLASSEN OP STAP
47 KINDEREN PER EXCURSIE

32.642
KINDEREN VERVOERD

13 mei 2014

PARTNERS: FOKOR, alle Rotterdamse culturele instellingen en Leo Ringelberg Touringcars

Foto: Witte de With Center for Contemporary Art

COLOFON

Initiatief:
Stichting De Verre Bergen, Rotterdam.
De Verre Bergen is een filantropische instelling die gedurfde ideeën voor maatschappelijke groei in Rotterdam ondersteunt.

Projectteam:
Floris Noordhoff, Marte van Oort, Ikram Adoui

Tekstredactie:
Kiezel Communicatie, Rotterdam

Vormgeving:
Studio Mosgroen, Utrecht

Hebt u vragen over het project Buzz010 en dit onderzoek? Neem dan contact op met het projectteam.

© 2014, Stichting De Verre Bergen

"Veel van onze kinderen hadden nog nooit in een touringcar gezeten."

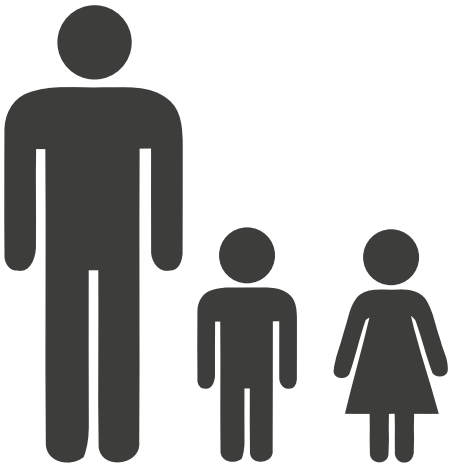

1. LEESWIJZER/DISCLAIMER

In dit onderzoeksverslag leest u onze bevindingen. Voor het onderzoek maakten we gebruik van een gestandaardiseerde vragenlijst die alle deelnemende scholen ingevuld hebben. Een onderzoeksbureau heeft vooraf de kwaliteit van de vragenlijst beoordeeld, zodat de validiteit is gewaarborgd. Enkele controlevragen zijn toegevoegd. Per onderwerp werken we de belangrijkste uitkomsten verder uit.

We gebruiken in het verslag twee begrippen die enige uitleg behoeven.

Excursie:

Een excursie noemen wij elke trip van A naar B op één bepaald tijdstip. Het aantal deelnemende kinderen of het aantal bussen dat voor hen is ingezet, is daarbij niet van belang. Bijvoorbeeld: als de complete onderbouw 's ochtends naar Diergaarde Blijdorp ging en de bovenbouw 's middags, telde dat als twee excursies.

Met of zonder financiële kwesties:

In de enquêtes die de scholen ingevuld hebben, vroegen we naar de financiële problemen die de scholen ervoeren. Als de invullers, meestal schooldirecteuren en leerkrachten relatief veel financiële knelpunten benoemden, dan werden deze bij elkaar opgeteld en vergeleken met andere kenmerken. Wanneer een school veel financiële knelpunten rapporteerde, noemen we de school in dit rapport scholen met veel financiële kwesties, de overige scholen noemen we in dit rapport een school zonder (al te veel) financiële kwesties. De begrippen zijn daarmee indicatief, ze vertegenwoordigen geen feitelijke situatie, maar hooguit hoe de directeuren of leerkrachten de financiële situatie van de school beoordelen.

Verspreid over het verslag komt u uitspraken tegen van leerkrachten en schooldirecteuren. Deze komen uit de opmerkingenvelden in de enquête.

2. BESTEMMINGEN

In totaal zijn er bijna 700 excursies geboekt, met een hoogtepunt in november 2013. Kinderboerderijen en Diergaarde Blijdorp waren duidelijk favoriet.

Uitkomst: Een dierentuin of kinderboerderij is meer in trek bij scholen dan culturele bestemmingen of musea.

"Wij zijn een school voor speciaal onderwijs. Reizen met openbaar vervoer geeft meer prikkels onderweg. Dit is een goede en veilige manier om aan excursies deel te nemen."

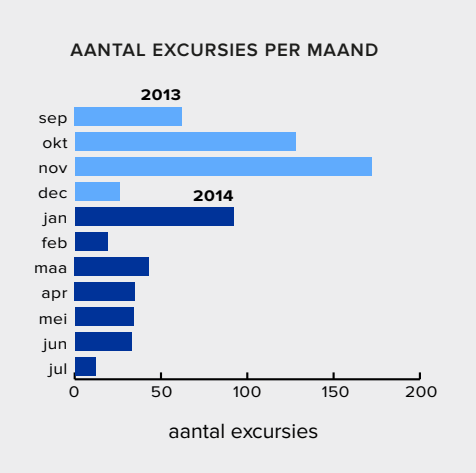

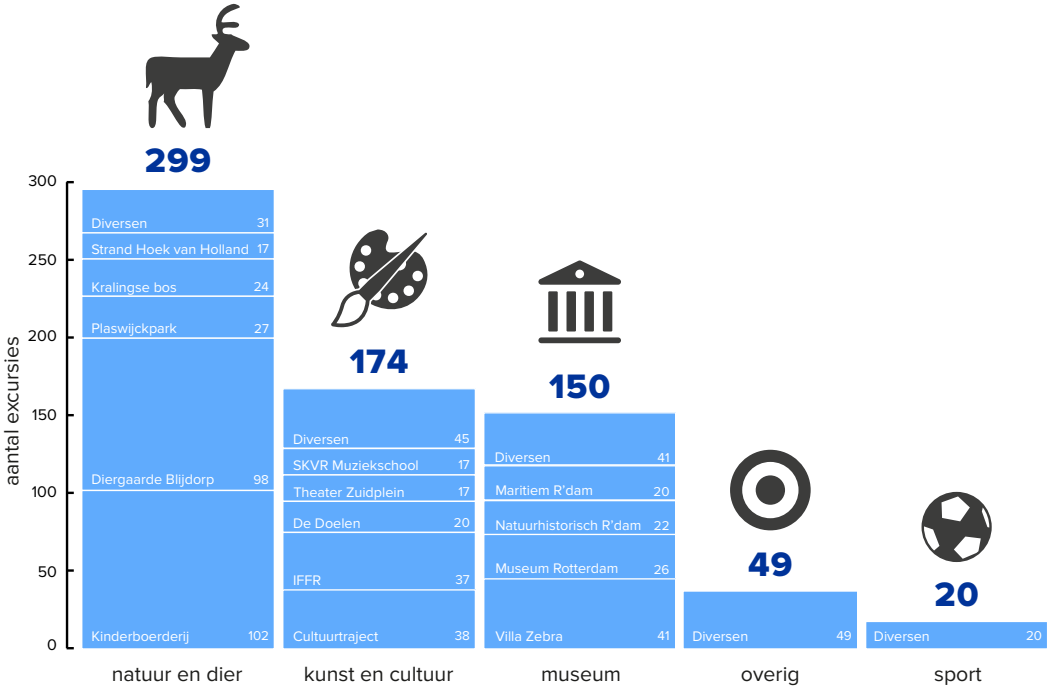

LOCATIES EXCURSIE PER THEMA

3. AANTAL EXCURSIES EN BESPARINGEN

Buzz010 zorgde ervoor dat meer dan twee derde van de deelnemende scholen méér excursies organiseerde dan daarvoor (ja: 108, nee: 42). Die scholen hielden door het aanbod in veel gevallen ook geld over dat ze anders aan vervoer hadden besteed. Dit betekende voor 40 scholen dat ze andere, duurdere excursies kozen. Bij 29 scholen kwam de besparing rechtstreeks ten goede aan de schoolkas en 11 scholen besteedden het bespaarde geld aan een extra lunch tijdens het uitje. Bij 9 scholen profiteerden de ouders: zij hoefden minder dan anders bij te dragen.

"Voor veel van onze ouders is het OV niet of nauwelijks te betalen. Daarom zijn excursies niet vaak haalbaar."

Dit zijn overigens geen categorieën die elkaar uitsluiten; scholen konden meerdere antwoordcategorieën aanvinken. Eén school kan dus zowel een kastekort aangevuld hebben als de ouderlijke bijdrage verlaagd.

Uitkomst: Scholen organiseren door het aanbod van Buzz010 mogelijk meer excursies.

"Zonder gratis bus hadden wij niet naar Hoek van Holland gekund met de leerlingen. Dan waren we weer naar het strandje om de hoek gegaan."

BESPARING BUZZ010

Buzz010 levert mogelijk een besparing op. Scholen gebruiken dit als volgt:

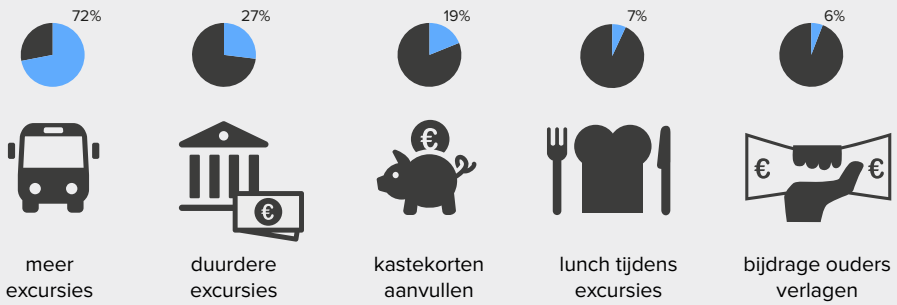

4. BUZZ010 EN FINANCIËLE KNELPUNTEN

We vroegen scholen met welke financiële knelpunten zij te maken hebben. De opties waren: innen ouderlijke bijdrage, lege schoolkas, (rijks) bezuinigingen, effect wijziging gewichtenregeling, vervallen groeibekostiging, stijgende loonkosten, stijgende energiekosten.

Deze knelpunten hebben we steeds opgeteld en in een categorie geplaatst:

CATEGORIE SCHOLEN	
A - geen of 1 knelpunt	50 scholen
B - 2-3 knelpunten	64 scholen
C - 4-5 knelpunten	28 scholen
D - 6-7 knelpunten	8 scholen

Het aantal knelpunten geeft een indicatie van de financiële situatie van een school.

Buzz010 zorgde ervoor dat er meer excursies zijn ondernomen dan zonder dit gratis vervoersaanbod (zie paragraaf 3). Dat gold met name voor scholen die twee tot drie financiële knelpunten hebben. Maar uiteindelijk bleken zowel de scholen met veel financiële kwesties als de scholen zonder al te veel financiële kwesties in min of meer dezelfde mate gebruik te maken van de gratis bussen.
Er is geen verband tussen hoeveel financiële kwesties een school heeft en het aantal excursies dat die school boekte via Buzz010.

Uitkomst: Scholen met veel en scholen met weinig financiële kwesties maakten in gelijke mate gebruik van Buzz010.

"Het was zó'n luxe! Zowel voor ons als voor de kinderen!"

AANTAL EXCURSIES IN RELATIE TOT FINANCIËLE KNELPUNTEN

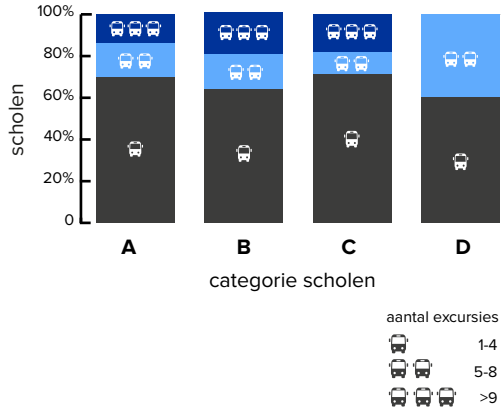

"Het was een relaxte manier om op excursie te gaan. Met het OV heb je zo veel extra handen nodig!"

EXCURSIES DANKZIJ BUZZ010

Onze school heeft dankzij Buzz010:

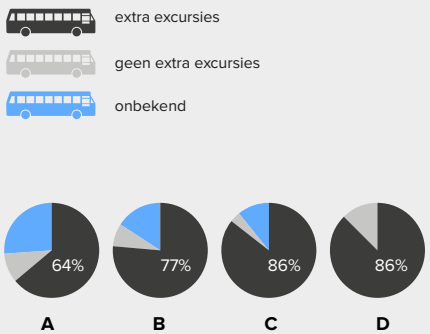

KEUZE VERVOER

Is de keuze voor vervoer gebaseerd op de financiële middelen?

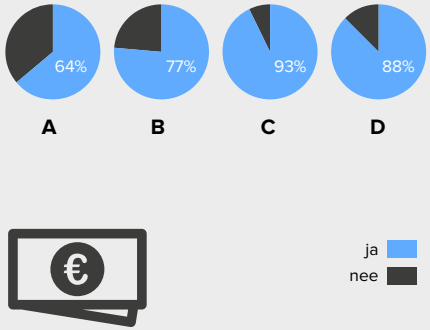

5. MIDDELEN EN VERVOERSKEUZE

De scholen beantwoordden de vraag of zij in het verleden ook gebruik maakten van touringcars voor 28 procent met ja, 72 procent zei nee. We vroegen ze ook of de vervoerskeuze afhing van financiën (ja: 114, nee: 36). Deze antwoorden hebben we verbonden met de ervaren financiële knelpunten. De uitkomst: hoe meer financiële kwesties een school heeft, hoe sterker men de keus voor vervoer voor excursies baseerde op de financiële situatie. Er is verder nauwelijks verband tussen het gebruik van een touringcar bij voorgaande excursies en het aantal gerapporteerde financiële knelpunten.

Uitkomst: hoe meer financiële kwesties een school heeft, hoe sterker de vervoerkeuze gebaseerd werd op die financiële situatie.

GEBRUIK TOURINGCAR

Maakte u eerder bij een vergelijkbare excursie gebruik van een touringcar?

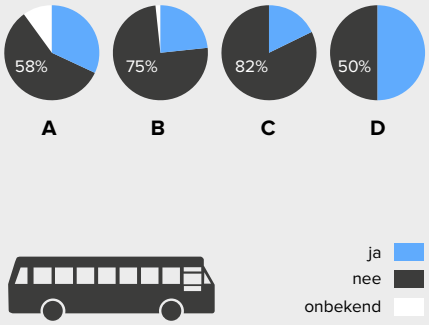

"Lopen met kinderen uit groep 4 vanuit Charlois naar het centrum van Rotterdam. Dat gáát gewoon niet. Te ver en te onveilig. Dit was een uitkomst."

CATEGORIE SCHOLEN

A - geen of 1 knelpunt	50 scholen
B - 2-3 knelpunten	64 scholen
C - 4-5 knelpunten	28 scholen
D - 6-7 knelpunten	8 scholen

6. EXCURSIES, DEELGEMEENTEN EN FINANCIËLE KNELPUNTEN

In een aantal deelgemeenten werd relatief meer gebruik gemaakt van Buzz010, zoals in Charlois en Feijenoord. Zes scholen in Charlois en vier scholen in Feijenoord ondernamen elk meer dan negen excursies.

Er is geen verband tussen het aantal gerapporteerde financiële knelpunten van de scholen en de deelgemeente waarbinnen de school zich bevindt. Feijenoord is mogelijk de enige deelgemeente met veel scholen die zowel veel financiële knelpunten rapporteren en relatief veel excursies hebben ondernomen.
De verklaring is dat de verschillen tussen basisscholen binnen een deelgemeente groter zijn dan tussen de deelgemeenten. Met andere woorden, identieke basisscholen bevinden zich niet binnen een en dezelfde deelgemeente.

Uitkomst: er is geen relatie tussen de plaats waar een basisschool staat, de financiële situatie en het aantal ondernomen excursies.

DEELGEMEENTEN EN FINANCIËLE KNELPUNTEN
(een aantal deelgemeenten is uitgelicht)

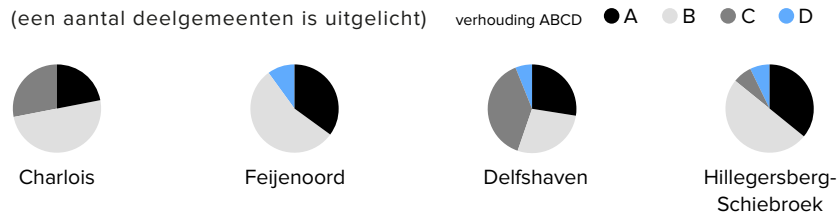
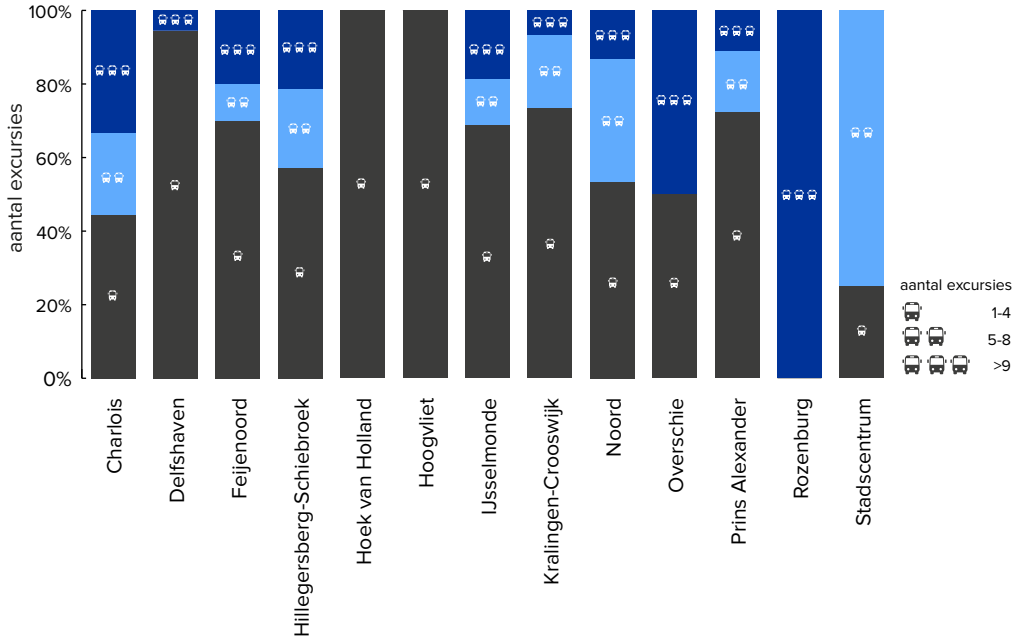
DEELGEMEENTEN EN AANTAL EXCURSIES